

Nyt om miljø & udvikling

92-gruppen er et samarbejde mellem 20 danske miljø- og udviklingsorganisationer. 92-gruppens organisationer arbejder aktivt med opfølgningen af Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling i Johannesburg 2002 og andre sager vedrørende internationalt miljø og udvikling.

INDHOLD – NR. 42 – D. 25.10.2006

KEMIKALIELOV NÆRMER SIG MÅLSTREGEN! 1

NY DANSK ENERGIPLAN SKAL FLUGTE MED EU'S KLIMAMÅL 2

EN FÆLLES ENERGIPLAN FOR EU KAN LØFTE DANSK EKSPORT 3

KLIMAÆNDRINGER RAMMER UDVIKLINGSLANDE HÅRDEST 4

HVAD GØR DANMARK VED SIT OVERFORBRUG? 5

FORBUD MOD ILLEGALT TØMMER – ET SKRIDT NÆRMERE! 6

FULD FART PÅ DEN ULOVLIGE SKOVFÆLDNING 7

DANSKE FORBRUGERE SNYDES FOR MILJØMÆRKET FISK 7

DANMARK SKAL HAVE EN OFFENSIV HANDELSPOLITIK 9

OPRØR I SINGAPORE 10

SUSTAINABILITY WATCH ANALYSERER BÆREDYGTIGHED I 15 U-LANDE 11

ARRANGEMENTER 12

REDAKTION 13

Kemikalielov nærmer sig målstregen!

Af Anders Samuelsen, MEP

“Og selv om det kompromis, [...] ikke er så grønt og vidtrækkende, som jeg og mange andre kunne ønske, så er det et stort skridt i den rigtige retning.”

“Industrien og konservative kræfter i Parlamentet kæm-

Efter mange års arbejde er forhandlingerne om EU's kemikalielov, REACH, inde i den sidste og afgørende fase. Og selv om det kompromis, der tegner sig, ikke er så grønt og vidtrækkende, som jeg og mange andre kunne ønske, så er det et stort skridt i den rigtige retning. Forslaget vil medføre en væsentlig reduktion i det kemikaliekaos, der hersker i dag, og på én gang få betydning for 480 mio. EU-borgere. Læg hertil, at REACH vil have effekt også uden for EU's grænser, fordi producenter, der ønsker at eksportere til EU, skal rette ind efter de nye regler.

Udover de tværnationale perspektiver klarlægger REACH rammerne for godkendelse og anvendelse af de op mod 100.000 stoffer, som Europas borgere til daglig er i berøring med. Nøgleelementerne er omvendt bevisbyrde, hvor det er op til producenten at bevise, at kemikalierne er ufarlige eller forsvarlige, princippet om 'duty of care', som lægger ansvaret over på virksomheden, samt ikke mindst kravet om substitution, der betyder, at producenterne skal skifte til mindre skadelige kemikalier eller udarbejde en plan for at finde alternativer.

Det er varme emner, som uden tvivl vil blive bragt op ved Euro-

per en hård kamp for, at de grundlæggende principper bliver formuleret så blødt som muligt,”

“De konkurrencefordele, industrien kan vinde på kort sigt ved en lempelig miljølovgivning, er dyrt købte”

“Jeg vil sandelig håbe, at regeringen på hjemmebanen vil leve op til, hvad statsministeren har været med til at vedtage i EU”

“I stedet for at bruge mange penge på at importere kul, skal vi bruge det samme beløb

paparlamentets anden behandling. Industrien og konservative kræfter i Parlamentet kæmper en hård kamp for, at de grundlæggende principper bliver formuleret så blødt som muligt, fordi de frygter, at lovgivningen udhuler virksomhedernes konkurrencedygtighed. På den modsatte side har et flertal i Europaparlamentet anført af Miljøudvalget kæmpet en indædt kamp mod udvanding af forslaget, hvilket flere gange har bragt Parlamentet på kollisionskurs med Kommissionen og majoriteten af medlemsstaterne i Rådet.

Jeg glæder mig over, at en løsning nu endelig er inden for rækkevidde, og mine kolleger i Miljøudvalget er optimistiske. De danske erfaringer viser, at konflikten mellem industrien og miljøforkæmperne på langt sigt er en kunstig modstilling. De konkurrencefordele, industrien kan vinde på kort sigt ved en lempelig miljølovgivning, er dyrt købte for både samfundet som helhed og de enkelte virksomheder. En fornuftig lovgivning tager hensyn til samtlige omkostninger for natur og mennesker, og smarte europæiske virksomheder har forlængst erkendt, at de skal satse på innovation og kvalitet.

Ny dansk energiplan skal flygte med EU's klimamål

Af John Nordbo, 92-gruppen

Husk på tallet 60 % og ordet “bindende”, når regeringen om kort tid fremlægger en langsigtet energiplan. De to ting er ifølge Greenpeace helt centrale, når man skal vurdere, om planen er ambitiøs nok.

Klimamedarbejder i Greenpeace, Tarjei Haaland, glæder sig over, at statsministeren nu har sagt, at klimaproblemet skal tages alvorligt, men han påpeger, at der også er kræfter i regeringen, der trækker i en anden retning. For Tarjei Haaland er testen på de nye toner fra statsministeren, om energiplanen kommer til at indeholde en bindende målsætning for reduktion af de danske udledninger af CO₂, og målet skal være, at udslippet er 60 % lavere i 2025 end i 1990.

Tror du selv på det?

TH: “Jeg vil sandelig håbe, at regeringen på hjemmebanen vil leve op til, hvad statsministeren har været med til at vedtage i EU – at de menneskeskabte klimaforandringer ikke må føre til, at temperaturen på jorden stiger mere end 2 grader Celsius. Alle beregninger tyder på, at det kræver, de rige lande nedbringer deres udslip af drivhusgasser med mindst 30 % i 2020. Hvis Danmark, som har høje udledninger af CO₂, skal trække andre lande med, er det 60 % i 2025, vi skal sigte efter.”

på at udbygge den vedvarende energi og spare energi."

"en tredjedel af de danske udledninger af CO2 [...] stammer [...] fra kul-kraftværker. Det er især politikerne, som skal sørge for at få omstillet den danske energiforsyning."

"Danmark [...] fremlagde [...] for nyligt et udspil for en ambitiøs fælles europæisk energiplan. Forhåbentligt signalerer det også fornyede ambitioner herhjemme."

"Vindmølleindustriens erfaringer viser, at den ønske-

Kan det overhovedet lade sig gøre?

TH: "Det er både teknisk og økonomisk realiserbart. Analyser fra Teknologirådet og Greenpeace viser, at det sagtens kan lade sig gøre, og at det ikke kommer til at koste mere. I stedet for at bruge mange penge på at importere kul, skal vi bruge det samme beløb på at udbygge den vedvarende energi og spare energi."

Hvem har ansvaret for at nedbringe CO2-udslippet?

TH: "Connie Hedegaard siger, at selv om hun rejser rundt i verden for at få andre lande til at forpligte sig, så har det enkelte menneske også et ansvar. Det er jeg enig i, men miljøministeren må ikke glemme de danske politikeres ansvar. Eksempelvis stammer en tredjedel af de danske udledninger af CO2 fra kul-kraftværker. Det er især politikerne, som skal sørge for at få omstillet den danske energiforsyning."

Analyserne fra Teknologirådet og Greenpeace kan læses på http://www.tekno.dk/pdf/projekter/p06_det_fremtidige_danske_energisystem-teknologiscenarier.pdf og <http://www.greenpeace.org/denmark/kampagner/klima/energiscenarier>

En fælles energiplan for EU kan løfte dansk eksport

Af Jakob Lau Holst, Vindmølleindustrien

Danmark har en vigtig rolle som dynamo for en ny fælles energiplan for EU, fordi den danske stemme i energipolitik har betydelig vægt. Vores energiforbrug er blot steget 2 % siden 1990, mens vores BNP er steget med hele 54 %. Vi er blevet selvforsynende med olie, 15 % af vores totale energiforbrug dækkes af vedvarende energi, over 20 % af vores elforbrug dækkes af vindkraft, og vi har nogle af EU's laveste energipriser før skatter og afgifter.

Det er noget, som får andre lande til at lytte. Derfor er det meget positivt, at Danmark for nyligt fremlagde et udspil for en ambitiøs fælles europæisk energiplan. Forhåbentligt signalerer det også fornyede ambitioner herhjemme.

EU energiudspillet taler for bindende europæiske målsætninger for vedvarende energi og energieffektiviseringer. En sådan plan kan få afgørende betydning for danske virksomheders muligheder for at eksportere ny intelligent energiteknologi. Vindmølleindustriens erfaringer viser, at den ønskede udvikling kun kommer med klare og bindende mål.

de udvikling kun kommer med klare og bindende mål."

"I lyset af Europas forsyningssituation er det derfor fornuftigt at skabe politiske rammer for at øge forsyningen fra hjemlige kilder såsom vindkraft,"

Meget store dele af EU's samlede elforsyning skal fornyes eller skiftes ud. Alene i EU vurderer kommissionen at der skal investeres op mod 1.000 milliarder Euro over de næste 20 år. Så store investeringsstrømme skal ses som mulighed for at sadle effektivt om. I lyset af Europas forsyningssituation er det derfor fornuftigt at skabe politiske rammer for at øge forsyningen fra hjemlige kilder såsom vindkraft, og samtidigt nedbringe forbruget.

En af fremtidens teknologier er havvindkraft, og vi glæder os over, at udspillet også nævner det. Netop danske virksomheder står meget stærkt på havvind, men for at udvikle teknologien yderligere skal flere lande efterspørge den. Det kan en europæisk politik og handlingsplan for havvindkraft hjælpe på.

Det er derfor rettidigt, at Danmark markant signalerer et ønske om en mere bæredygtig europæisk energipolitik.

Klimaændringer rammer udviklingslande hårdest

Af Troels Dam Christensen, WWF Verdensnaturfonden

"Der var stor enighed blandt de fremmødte specialister og ministre om, at klimaændringerne rammer de fattigste lande hårdest, og vi derfor må handle nu"

"Uden handling er udviklingslandene de første, der må betale prisen i form af menneskelige lidelser og økonomiske tab."

"Klimaændringerne vil underminere bæredygtig udvikling og lede til dårligere levevilkår og større fattigdom. Uden handling er der en forøget risiko for, at mange udviklingslande ikke vil nå FN's udviklingsmål," sagde udviklingsminister Ulla Tørnæs på en konference om klimaændringer og udvikling i Udenrigsministeriet den 25. september.

Der var stor enighed blandt de fremmødte specialister og ministre om, at klimaændringerne rammer de fattigste lande hårdest, og vi derfor må handle nu. Verdensbankens klimaspecialist Bob Watson, professor Jeffrey Sachs fra Columbia University i USA og Tanzanias miljøminister Mark Mwanda-sya gav alle eksempler på hvordan de igangværende klimaændringer truer fattige mennesker rundt om på kloden. Fra tørke i Afrika til smeltende gletschere i Himalaya, der ændrer de store floders vandføring og dermed livsvilkårene for millioner af fattige mennesker.

Udviklingsminister Ulla Tørnæs leverede i sit indlæg en meget klar erkendelse af klimaændringerne og deres betydning for verdens fattigste lande. Hun sagde blandt andet: "Problemet er ikke noget, der hører til i en fjern fremtid. Det er her nu. Og udviklingslandene er i frontlinjen. Uden handling er udviklingslandene de første, der må betale prisen i form af menneskelige lidelser og økonomiske tab. Derfor er det i vores interesse at

"man [...] må spørge, om det er rimeligt, at denne nødvendige bistand skal komme fra en i forvejen trængt udviklingsbistand,"

handle nu".

Hun refererede til Danidas handlingsprogram for klima og udvikling, herunder arbejdet med at "klima-sikre" den danske bi-stand. I det hele taget var der mest fokus på at afhjælpe effekterne af klimaændringerne, og ikke så meget på at forhindre at de opstår.

Det er godt og nødvendigt, at Danida nu tager klimaændringerne alvorligt. Alligevel må man spørge, om det er rimeligt, at denne nødvendige bistand skal komme fra en i forvejen trængt udviklingsbistand, og ikke fra en særskilt, ekstra compensation. Da broderparten af de udledte drivhusgasser kommer fra os i den rige verden, ville det være mere i overensstemmelse med princippet om at "forureneren betaler".

Hvad gør Danmark ved sit overforbrug?

Af Troels Dam Christensen, WWF Verdensnaturfonden

"verdens forbrug af naturressourcer [...] er [...] steget, så det i dag samlet set overstiger klodens årlige produktion af naturressourcer med hele 25 procent."

"Det er fuldkommen urimeligt, at de rige lande overforbruger i en grad, der har massive konsekvenser for naturen og indbyggerne i verdens fattigste lande."

"Storbritannien, [...] er flere skridt foran [...] med [...]"

Danmarks forbrug ligger langt over, hvad naturen med rimelighed kan klare. Ifølge WWF's Living Planet Report 2006, der udkom i går, er verdens forbrug af naturressourcer steget, så det i dag samlet set overstiger klodens årlige produktion af naturressourcer med hele 25 procent. Det vil sige, at vi årligt bruger en fjerdedel flere ressourcer end naturen kan levere.

Danmarks træk på naturen og dens ressourcer placerer os i en kedelig superliga, hvad angår det globale fodaftryk, kun overgået af få andre lande. Hvis alle mennesker på jorden havde et forbrug som den gennemsnitlige dansker, skulle vi bruge tre planeter. Ligesom de øvrige topscorere medfører vores øgede forbrug et stigende pres på verdens natur. Eksempler på dette er nedfiskning af verdenshavene og fældning af regnskovene for at skaffe tømmer. Det er fuldkommen urimeligt, at de rige lande overforbruger i en grad, der har massive konsekvenser for naturen og indbyggerne i verdens fattigste lande.

WWF Verdensnaturfonden arbejder målrettet på at få sat problemet på de danske politikeres dagsorden og vender blikket mod Storbritannien, som er flere skridt foran: I 2005 godkendte Tony Blair en ny strategi for bæredygtig udvikling, som skal forandre den britiske økonomi i retning af en 'One Planet Economy' - altså en økonomi, der vokser inden for planetens bæreevne. Det signalerer en radikal ny tilgang og erkendelse af, at man bliver nødt til at se på, hvordan den nationale samfundsøkonomi og forbruget påvirker natur og miljø på et globalt plan.

en ny strategi for bæredygtig udvikling”

WWF Verdensnaturfonden vil i de kommende år sætte fokus på Danmarks globale fodaftryk og blandt andet arbejde for, at der gennemføres afgørende politiske tiltag på området.

Hent Living Planet Report 2006 på www.wwf.dk

Forbud mod illegalt tømmer – et skridt nærmere!

Af Steen Gade, SF

”Forslaget går[...] ud på dels at forbyde handel med illegalt træ i Danmark, men også at pålægge regeringen [...] at arbejde for et lignende forbud i hele EU.”

Torsdag den 28. september afgav Folketingets miljø og planlægningsudvalg beretning over SF's beslutningsforslag (B-forslag nr. 17). Forslaget går i korte træk ud på dels at forbyde handel med illegalt træ i Danmark, men også at pålægge regeringen til aktivt at arbejde for et lignende forbud i hele EU.

Selvom beslutningsforslaget ikke i denne omgang blev vedtaget, så har behandlingen af forslaget alligevel medført, at Danmark er kommet et væsentligt skridt nærmere at forbyde handel med illegalt træ. I beretningen står alle partier sammen om, at opfordre ministeren til at arbejde for at forbyde handel med illegalt træ.

Der skal [...] først ske en afklaring af hvad illegalt træ er. [...]. Det er [...] endnu ikke lykkedes for træindustrien, ngo'erne og regeringen at nå til enighed om, [...] definitionen”

Der er dog et ”men”. Der skal nemlig først ske en afklaring af hvad illegalt træ er. Det kan jo virke banalt, at skulle definere ’illegalt’. Men det er altså endnu ikke lykkedes for træindustrien, ngo'erne og regeringen at nå til enighed om, hvad definitionen skal være. Det positive er dog, at der for første gang er en tilkendegivelse fra alle Folketingets partier af, at et egentligt forbud faktisk er målet.

Et forbud mod ulovligt fældet tømmer er kun første fase. Der er ofte langt fra lovligt til bæredygtigt fældet træ. Her er der særligt problemer i regnskovsområder, hvor en fuldstændig rydning af regnskov, sagtens kan foregå i overensstemmelse med det pågældende lands love og regler. Dermed kan træet være lovligt, uden at være bæredygtigt.

”Et forbud mod ulovligt fældet tømmer er kun første fase. Der er ofte langt fra lovligt til bæredygtigt fældet træ.”

De næste skridt er derfor:

- 1) At få fastsat en dato for, hvornår ulovligt tømmer, skal være defineret.
- 2) At få bindende regler til offentlige indkøb
- 3) At styrke oplysningsindsatsen over for private forbrugere, således at når de køber - eksempelvis tropiske trævarer - vælger certificeringsordninger der sikrer såvel lovlighed som bæredygtighed. Her er FSC-mærket træ et godt eksempel.

Fuld fart på den ulovlige skovfældning

Af Tove Maria Ryding, Nepenthes

"Det moderne regnskovstræ står stadig højt på ønskelisten, når familien Danmark køber ind. Men hvor kommer træet fra? Spørgsmålet er relevant, for i den anden ende af forsyningskæden – i verdens fattige regnskovslande – er der stadig fuld fart på de ulovlige motorsave.

En nylig udsendt oversigt fra Verdensbanken viser, at den illegale tømmerhandel i mange regnskovslande formodes at være større end den legale handel. I lande som Indonesien, Bolivia og Gabon estimeres det, at den illegale handel udgør 70 % eller derover. Samstemmende påpegede den internationale tømmerorganisation ITTO i foråret, at 95 % af verdens regnskove i dag praktisk talt står uden beskyttelse.

"den internationale tømmerorganisation ITTO [...] påpegede [...] i foråret, at 95 % af verdens regnskove i dag praktisk talt står uden beskyttelse."

"Ud over tab af store naturværdier bevirker den ulovlige tømmerhugst også, at fattige landes regeringer mister milliarder i tabt indtægt."

Bag tallene gemmer sig truede dyrearter som f.eks. orangutaner og gorillaer, som mister deres levesteder, når det, der skulle være en beskyttet nationalpark, pludselig bliver endnu en ødelagt regnskov.

Ud over tab af store naturværdier bevirker den ulovlige tømmerhugst også, at fattige landes regeringer mister milliarder i tabt indtægt. Verdensbanken vurderer, at regnskovslandene hvert år mister værdier og går glip af indtægter svarende til 15 milliarder US\$. Dette er over ni gange så meget som den globale årlige ulandsstøtte til bæredygtig skovforvaltning.

I Danmark stiger presset på miljøminister Connie Hedegaard for at få styrket indsatsen mod ulovligt tømmer. I sidste måned sluttede Folketingets miljø og planudvalg sig til den støt voksende gruppe af NGO'ere, virksomheder og politikere, som efterlyser et forbud mod import af ulovligt tømmer til Danmark.

Den stigende bekymring om verdens skove skyldes ganske enkelt, at flere og flere mennesker indser, at skovene er mere værd for os levende end døde.

Danske forbrugere snydes for miljømærket fisk

Af Espen Nordberg, WWF Verdensnaturfonden

Den danske forbruger er på dybt vand: Sådan som lovgivningen

”Sådan som lovgivningen er i dag, ved man som forbruger stort set intet om de produktionsforhold, der gemmer sig bag den fisk, man sætter gaflen i.”

”for at forbrugerne kan vælge de rigtige fisk, kræves det at den rette information følger fisken – fra hav til bord.”

”Heldigvis er der hjælp til forbrugerne – bare ikke de danske. Det eneste internationalt anerkendte miljømærke for fisk [...] MSC [...] er [...] umuligt at opstøve i de danske kølediske.”

er i dag, ved man som forbruger stort set intet om de produktionsforhold, der gemmer sig bag den fisk, man sætter gaflen i. En ny rapport fra WWF viser de miljømæssige konsekvenser, der ligger bag seks fiskeretter.

Fisk kan komme fra forskellige bestande og de kan fanges på forskellige måder. Bestande kan være mere eller mindre overfiskede, derfor gælder det om at rette forbruget mod de bestande, hvor overskuddet er størst. Derudover er der stor forskel på forskellige fangstmetoders miljømæssige konsekvenser. Sidst men ikke mindst så vil det hjælpe på genopbygningen af presede bestande at begynde at spise andre mere ukendte fisk. Men for at forbrugerne kan vælge de rigtige fisk, kræves det at den rette information følger fisken – fra hav til bord.

De gældende EU-regler for sporbarhed kræver faktisk, at der gennem hele produktkæden videregives oplysninger. Problemet er at strømmen af oplysninger stopper i leddet før forbrugeren, der dermed ikke kan vælge eller fravælge produkter. Et andet problem er, at nogle produktgrupper falder helt udenfor. F.eks. er populære konservesprodukter som tun og makrel ikke omfattet af gældende regler for sporbarhed. Der er et tydeligt behov for, at vores politikere tager de gældende regler om sporbarhed op til revision.

Heldigvis er der hjælp til forbrugerne – bare ikke de danske. Det eneste internationalt anerkendte miljømærke for fisk hedder Marine Stewardship Council (MSC). MSC er en privat og uafhængig certificeringsordning, der lever op til FAO's retningslinier for miljømærker.

Men hvis man som dansk forbruger ikke kan genkalde sig MSC-mærket, så er det ikke så underligt. Mens en lang række supermarkeds kæder i Sverige, Tyskland og England tilbyder forbrugeren bæredygtige laksebøffer og torskefileter, så er MSC-mærket umuligt at opstøve i de danske kølediske. Og det på trods af, at en række store danske fiskeimportører sagtens kan levere MSC-certificeret fisk til de danske supermarkeder. Supermarkederne køber simpelthen ikke MSC-mærket fisk, og fiskeimportørerne sælger derfor de bæredygtige fisk til andre europæiske forbrugere.

Læs rapporten "Fish Dish" på www.wwf.dk

Danmark skal have en offensiv handelspolitik

Af John Nordbo, 92-gruppen

"Globaliseringen har stået på i mange år, så hvorfor er det først nu, man tænker på at lave en offensiv handelspolitik?"

"Der er intet, som tyder på, at Danmarks og EU's tilgang til forhandlingerne vil være en anden end, at al eksport er godt – al import er noget skidt."

"Danmark kommer ikke med fremsynde bud på, hvordan det europæiske landbrug kan liberaliseres."

"For sent og ude af fokus". Sådan lyder reaktionen fra Mellempolkeligt Samvirkes næstformand, Nils Brøgger Jakobsen, på udenrigsministerens besked om, at der skal udarbejdes en ny offensiv dansk handelspolitik. Han uddyber:

"Globaliseringen har stået på i mange år, så hvorfor er det først nu, man tænker på at lave en offensiv handelspolitik? Og udgangspunktet er forkert, for begrundelsen for at lave strategien er frygten for, at lande som Kina vil vinde frem. Det handler om, at Danmark også skal ud at vinde markedsandele."

Mellempolkeligt Samvirke mener, at alle kan blive vindere af globaliseringen, men vi skal ikke kun fokusere på selv at sælge mere:

"Hvis EU skal lave en bilateral handelsaftale med Indien, så er det altså også væsentligt, at de kan komme til at sælge mere til os. Det kræver for eksempel, at statsstøtten til sukker og risproduktion i EU sættes ned. Men det ligger ikke i kortene. Der er intet, som tyder på, at Danmarks og EU's tilgang til forhandlingerne vil være en anden end, at al eksport er godt – al import er noget skidt."

Nils Brøgger Jakobsen er enig med Per Stig Møller i, at Danmark først og fremmest skal satse på de globale handelsforhandlinger i WTO frem for bilaterale aftaler. Men han finder det betænkeligt, at udenrigsministeren ikke samtidig nævner nogle konkrete initiativer, Danmark vil tage:

"EU's landbrugspolitik er fortsat en af de vigtigste stopklodser for en ny WTO-aftale, men Danmark kommer ikke med fremsynde bud på, hvordan det europæiske landbrug kan liberaliseres."

Nils Brøgger Jakobsen råder i øvrigt regeringen til at bruge mere energi på at finde frem til, hvad der bliver Danmarks kernekompetencer på fremtidens verdensmarked, og her er miljø- og energiteknologi et godt bud, mener han.

Oprør i Singapore

Af Morten Emil Hansen, IBIS

"Singapore skulle have været en stjernestund for Verdensbankens præsident [...] men den engelske udviklingsminister Hilary Benn stjal billedet."

"Også den engelske finansminister Gordon Brown kom i centrum, idet han sammen med de afrikanske lande truede med at blokere omfordelingen af stemmer i IMF."

"Særligt de fattige lande efterlyste tilstrækkelige garantier for, at en større indflydelse i den magtfulde finansinstitution nu også blev gennemført."

Verdensbankens og IMF's årsmøder blev i sidste måned afholdt i Singapore og udviklings- og finansministre fra hele verden diskuterede bl.a. betingelserne i Verdensbankens långivning og reform af stemmefordelingen i IMF.

Singapore skulle have været en stjernestund for Verdensbankens præsident Paul Wolfowitz, som fremlagde en ny strategi for regeringsførelse og bekæmpelse af korruption - men den engelske udviklingsminister Hilary Benn stjal billedet. Benn truede med at fastfryse et bidrag på 50 millioner pund, hvis ikke Verdensbanken ændrer brugen af betingelser i lånebistanden. Den engelske udmelding skal ses i lyset af nye analyser, som viser en stigning i antallet af betingelser og at brugen af privatiseringsbetingelser er stadig fremherskende i Verdensbankens långivningskrav til trods for at disse ikke er nævnt i landenes egne fattigdomsstrategier.

Ifølge det europæiske netværk Eurodad står udviklingslandene i gennemsnit over for 67 krav ved hvert Verdensbanks lån. Paul Wolfowitz skal i næste måned stå til regnskab for bankens ændrede brug af betingelser i lånebistanden og i samme måned afholder Norge en større konditionalitetskonference med nye eksempler fra Bangladesh, Mozambique, Zambia og Uganda. Udviklingsministrene fra de nordiske lande forventes at deltage.

Også den engelske finansminister Gordon Brown kom i centrum, idet han sammen med de afrikanske lande truede med at blokere omfordelingen af stemmer i IMF. I første omgang øges Kinas, Mexicos, Sydkoreas og Tyrkiets stemmeandel med cirka to procent. På længere sigt skal vækstøkonomierne i Asien og de fattige lande have større indflydelse - men dette kræver en konstitutionsændring og kan derfor tidligst gennemføres i 2008.

Særligt de fattige lande efterlyste tilstrækkelige garantier for, at en større indflydelse i den magtfulde finansinstitution nu også blev gennemført. En mere fundamental reform kom dog aldrig på tale og IMF mangler forsat at bevise sin eksistensberettigelse særligt i Kina og vækstøkonomierne, som ikke i samme grad har behov for finansinstitutions hjælp, hvis der skulle opstå nye finansielle kriser.

Sustainability Watch analyserer bæredygtighed i 15 u-lande

Af Hans Peter Dejgaard, Sustainability Watch

"mål 7 om bæredygtighed er det mest oversete mål af FN's opstillede 2015 udviklingsmål."

"Den nuværende måde at gennemføre 2015 målene resulterer i det modsatte af bæredygtig udvikling."

"Verdensbankens chefforsker [...] var enig i rapportens konklusion om, at verdenssamfundet må udvikle bedre indikatorer til at fremme bæredygtig udvikling"

Et globalt NGO netværk støttet af 92-gruppen offentliggjorde en international rapport under Verdensbankens årsmøde i Singapo- re, der stiller et alvorligt spørgsmålstegn ved konsekvenserne af at overse bæredygtig udvikling. Dette mål 7 om bæredygtighed er det mest oversete mål af FN's opstillede 2015 udviklingsmål.

"Den nuværende måde at gennemføre 2015 målene resulterer i det modsatte af bæredygtig udvikling. De nuværende indikatorer beskæftiger sig kun med symptomer og ikke de grundlæggende årsager til den nuværende forværring af det bæredygtige naturgrundlag." Det sagde Bencyrus Ellorin ved præsentationen af Sustainability Watch's første internationale rapport. Han er formand for fiskernes fagforening i Mindanao i Filippinerne, hvis medlemmer rammes hårdt af de store tab af koralrev og fældning af mangroveskov.

Rapporten har titlen "Implementation Barriers to Sustainable Development", der som omdrejningspunktet er koblinger mellem miljømæssig bæredygtighed, fattigdom og god regeringsførelse. Bagved ligger rapporter fra 15 lande i Asien, Afrika og Latinamerika, hvor NGO netværk deltager i det globale Sustainability Watch.

Rapporten har kortlagt seks barrierer for bæredygtig udvikling i de 15 udviklingslande: Manglende sammenhænge mellem politikområder, svag regeringsførelse og manglende institutionelle reformer, dårlige handelsforhold, manglende økonomiske incitamenter for bæredygtighed og endelig en svag overvågning af 2015 mål 7 om bæredygtighed.

På mødet i Singapore gav Verdensbankens chefforsker Bob Watson kommentarer til rapporten, som han hilste velkommen. Han var enig i rapportens konklusion om, at verdenssamfundet må udvikle bedre indikatorer til at fremme bæredygtig udvikling (2015 mål nr. 7). Og han fandt det specielt vigtigt for Verdensbanken at kende NGO netværkenes analyse i så mange udviklingslande.

Sydnetværket Sustainability Watch udspringer af 92-gruppens støtte til NGO netværk i forbindelse med verdenstopmødet i Johannesburg i 2002. Følgende lande deltager: Kenya, Mozambique, South Africa, Tanzania, Togo, Uganda, Zimbabwe, Indonesia, Nepal, Philippine, Vietnam, Bolivia, Costa Rica, Guatemala and Nicaragua.

Rapporten kan ses på hjemmesiden www.suswatch.org.

ARRANGEMENTER

PARTICIPATORY FOREST MANAGEMENT AND THE ROLE OF THE POOR

Tirsdag d. 31. okt. 2006, 9.15-15.00. DIIS, Store Auditorium, Strandgade 71, 1401 Kbh. K. Seminaret afholdes på engelsk.

Detaljeret program findes på www.diis.dk/sw28445.asp.

Tilmelding: Send e-mail med navn titel og institution/organisation til event@diis.dk senest torsdag 26. oktober 2006 kl. 12.00. Afvent elektronisk bekræftelse for tilmelding.

DEBATMØDE OM DEMOKRATI OG UDVIKLING - DEMOKRATI OG ØKONOMISK VÆKST

Tirsdag den 7. november kl. 16-18 i Frokoststuen lokale 4.2.26 Øster Farimagsgade 5, København K

Medfører demokrati også vækst?

Georg Sørensen, professor ved Institut for Statskundskab AU
Christian Bjørnskov, Ph.d. økon., Aarhus Business School
Ordstyrer: Lars Peter Koch fra Mellempøkeligt Samvirke

GREEN DRINKS I KØBENHAVN

I over 140 byer verden over mødes folk med interesse for miljø til en månedlig uformel komsammen kaldet Green Drinks. Hensigten er at skabe netværk på tværs af NGO'er, industri, universiteter og andre med interesse for miljø og bæredygtighed.

Hvornår: Tirsdag d. 14. november kl. 17.00-19.00

Hvor: Nørrebro Bryghus, Ryesgade 3, 2200 København N

Pris: gratis, men tilmelding nødvendig:

Greendrinks.cph@gmail.com

Se mere på www.greendrinks.org. For yderligere oplysninger, kontakt Anders Knudsen, tlf: 2239 0103

DEMOKRATIETS TILSTAND – INDFLYDELSE TIL VERDENS FAT- TIGSTE?

Mandag d. 20.11.2006 kl. 10.00-16. Vartov, Store Sal, Farver- gade 27, 1463 København.

Hvordan fungerer demokrati for fattige mennesker i udviklings- lande? Hvordan vurderer fattige selv demokratiets tilstand i de- res lande? Hvad kan gøres for at forbedre demokratiet?

Disse spørgsmål har Mellempøkeligt Samvirke undersøgt sam- men med partnere, og på konferencen præsenteres resultaterne af undersøgelsen. Tilmelding: Inden d. 10.11.2006 til Jacob Midtgaard, jmi@ms.dk

**DEBATMØDE OM DEMOKRATI OG UDVIKLING -
DANMARKS ROLLE I DEMOKRATISK INSTITUTIONALISERING**

Tirsdag den 21. november kl. 16-18 i Frokoststuen lokale 4.2.26
Øster Farimagsgade 5, København K

Skal den danske demokratimodel eksporteres?

Lars Buur, seniorforsker ved DIIS

Anne Mette Kjær, lektor ved Institut for Statskundskab AU

Martin Hermann, souschef, udviklingspolitisk kontor

Ordstyrer: Line Brøgger, specialestuderende ved statskundskab

**DEBATMØDE OM DEMOKRATI OG UDVIKLING - DEMOKRATI OG
EU'S BETYDNING FOR AFRIKA**

Tirsdag den 28. november kl. 15.30-17.30 i Frokoststuen lokale
18.01.11. Øster Farimagsgade 5, København K

Hvilken betydning får de nye omfattende frihandelsaftaler for
Afrika?

Svend Auken, EU ordfører for Socialdemokraterne og

Jens Ladefoged Mortensen, adjunkt ved Institut for Statskund-
skab. Ordstyrer: Steen Folke, seniorforsker ved DIIS

ØKO-KALENDEREN PÅ ØKO-INFO bringer nyt om grønne og øko-
logiske arrangementer fra hele landet: www.eco-info.dk

REDAKTION

Dette nummer af nyhedsbrevet er redigeret af John Nordbo, 92-
gruppen og Constance Hegner, WWF Verdensnaturfonden.

Tidligere numre kan ses på www.92grp.dk

Såfremt nyhedsbrevet ønskes afmeldt, sendes mail til
c.hegner@wwf.dk